

L'EFICIÈNCIA ENERGETICA A LA INDUSTRIA: UNA QÜESTIO D'IMPULS?

25 d'abril de 2014 – AUDITORI POMPEU FABRA – 10h a 13h

La llarga trajectòria industrial de Catalunya ens caracteritza amb una empremta pionera, innovadora i audaç, capaç de permetre un desenvolupament social més enllà del procés i del producte. Les tecnologies energètiques han conformat també l'entramat de coneixements d'enginyeria que són el substrat de qualsevol activitat industrial. **Amb la incorporació de nous materials en el disseny i de noves prestacions en la comunicació, coneix la indústria les solucions que té avui per a emprar l'energia?**

La indústria catalana es debat entre la competitivitat dels mercats mundials i la política industrial, local, Catalana, Estatal i Europea. **L'eficiència s'ha desenvolupat en certs àmbits de l'activitat: organització, recursos, qualitat, serveis... però, i l'energia?**

Juntament amb les entitats i els professionals que ofereixen un servei específic per a resoldre la qüestió que avui es planteja la **petita i mitjana indústria de Catalunya**, us convidem a seguir la jornada – debat interactiva on partim de les següents preguntes (vídeo de l'acte a: <http://www.eic.cat/jornades/1089246>):

1. Ajuda a guanyar competitivitat a les empreses industrials una política interna d'eficiència energètica?
2. Quin és el grau de coneixement del consum i ús de l'energia en el procés industrial?
3. Podem dir que a Catalunya la indústria vol ser energèticament eficient?
4. En eficiència energètica, estem a l'alçada dels països més industrialitzats?
5. Quina normativa i marc regulatori hi ha –o hi haurà- en termes d'eficiència energètica per a la indústria?
6. Quines oportunitats ofereix la innovació i la recerca per a la implementació de l'eficiència energètica?

BENVINGUDA: *Jordi Guix Armengou, Degà del COEIC*

Xavier Duarri, Investigador de l'àrea de R&D Mediambient & BIO Tecnologies del LEITAT (www.leitat.org)

Joan Esteve, Cap de la Divisió de planificació energètica de l'ICAEN (www.gencat.cat/icaen)

Jordi Nadal, col·laborador de l'AEM (www.aem.es)

Miquel Gironès, Assessor en Energia i Canvi Climàtic de la CECOT (www.cecot.org)

Xavier Ayneto, Responsable del GT ProIndústria dels EIC (www.eic.cat)

Xavier Corbella, del GTEE, en línia amb les demarcacions i amb preguntaeficienciaindustria@gmail.com

PARTICIPACIÓ DELS ASSISTENTS

CLOENDA: *José María García Casanovas, President de la Comissió d'Energia*

MODERA L'ACTE: *Cristina Soler, responsable del GTEE*

INTRODUEIX cada pregunta: *Mònica Pascual, del GTEE*

CONCLUSIONS de la jornada- debat: *Albert Casals, del GTEE*

CONCLUSIONS de la JORNADA, per ALBERT CASALS del GTEE:

En línia amb el que s'ha dit a l'entorn de les preguntes plantejades a la taula, la visió és unànime: l'eficiència energètica és una via per a guanyar competitivitat a la indústria reduint costos i **Catalunya vol ser (o ha de ser) capdavantera en aquest tema.**

En un moment on els límits al creixement es van concretant i on la demanda és creixent en països del Tercer Món en fort desenvolupament, el preu de l'energia generada a partir dels combustibles fòssils clàssics tendirà a augmentar de forma continuada. Al apropar-se als límits, es produiran augments sobtats dels preus, amb les corresponents tensions associades a l'exhauriment de les reserves conegudes i explotables, alhora que es farà palesa la dificultat d'assegurar el subministrament energètic. **Estem al final d'un període d'energia abundant?**

En aquest context **la UE aposta per la l'eficiència energètica** com una via de reduir la dependència de l'exterior amb la Directiva 2012/27/UE, en curs de transposició a la legislació espanyola, que fixa un objectiu de reducció del consum de l'energia en un 20% a l'horitzó 2020. A nivell de l'Estat Espanyol la situació és més complexa al coincidir amb la crisi actual i les accions empreses per a reduir el que es coneix pel 'dèficit tarifari'. Els canvis normatius introduïts: han enfonsat la rendibilitat de les plantes de cogeneració, un dels pilars de l'eficiència energètica; penalitzen l'autoconsum a partir de renovables; i, finalment, donen importància al terme de potència dels subministrament d'electricitat enfront a l'energia consumida. Tenim un escenari desolador.

El cost de l'energia no seria un factor de competitivitat major en un moment donat si fos igual per a tots els competidors. **Però al competir la nostra indústria en mercats globals influeixen en la seva competitivitat els diferencials de cost de l'energia** que venen determinats per, entre d'altres, la política energètica dels Estats. Un exemple pròxim és el fet de que el cost de l'energia no és uniforme a la UE.

On buscar bosses d'estalvi? D'acord amb l'esperit d'aquesta jornada i del que s'ha debatut l'eficiència energètica és un camí. Camí que ens marca a nivell macroeconòmic la pròpia UE amb les diferents directives que s'han comentat al llarg de la jornada.

Tenim, però, un grau de coneixement suficient del consum i ús de l'energia en els processos industrials a Catalunya? Podem dir, com a regla general, que el grau de coneixement a la indústria és proporcional al pes del cost de l'energia en el seu compte de resultats.

En un context de globalització dels mercats i una competència en que un petit diferencial en els costos pot determinar estar en un mercat o no, **incidir en el consum energètic via l'eficiència energètica és una opció a considerar per a totes les empreses, ja siguin grans o PIMES.**

S'argumenta que la indústria no està per a fer inversions amb retorns (Pay-Back) a mig termini i que manquen vies de finançament adaptades. De totes maneres, **hi ha oportunitats d'inversió en el manteniment substitutiu** i, per tant, en aquest l'eficiència energètica hauria de ser un factor de decisió.

No totes les solucions d'eficiència energètica passen per invertir canviant equipament: de vegades, **incidint en els 'hàbits' o en la regulació del procés productiu** es poden obtenir resultats significatius.

És opinió unànime dels ponents que el primer pas és conèixer bé a cada indústria el consum de cada procés i subprocés d'energia, es a dir identificar els perfils de consum d'energia. Per això s'ha de fer un esforç en mesurar de forma metòdica i precisa, per a després analitzar, modelar, tractar estadísticament les dades i poder plantejar, si són possibles, vies de millora de l'eficiència energètica.

L'anàlisi s'ha de completar amb l'elaboració de ràtios combinant unitats físiques i energia per a poder comparar-se amb altres productors. En aquest punt sorgeix la dificultat de disposar de dades, i quan són accessibles, identificar la seva fiabilitat.

A la pregunta de la situació relativa de la indústria a Catalunya en relació a l'eficiència energètica, no s'ha trobat resposta a nivell sectorial per la falta de dades, més enllà de l'estadística sobre intensitat energètica de l'ICAEN que indica una lleugera millora en part per l'efecte de la crisi i la reducció de la producció industrial provocada per aquesta.

Com impulsar, doncs, l'eficiència energètica a Catalunya?

Una via, la més duradora encara que no la més ràpida, és **impulsar un canvi cultural a la societat i a la indústria**, des de la societat civil i organitzacions empresarials i professionals lligades a la indústria com és el nostre COEIC.

Seguir **potenciant la transferència tecnològica** entre centres de Recerca, Investigació i Desenvolupament a la indústria, de forma sectorial i propera amb l'objectiu de millorar-ne l'eficiència energètica.

En el nostre marc normatiu depenem de l'Estat Espanyol i de la UE, **cal que cerquem oportunitats per a incidir en la regulació**, amb l'objectiu de recolzar l'eficiència energètica a la indústria catalana.

ELS APUNTS D'EN XAVIER AYNETO, del GRUP PROINDÚSTRIA:

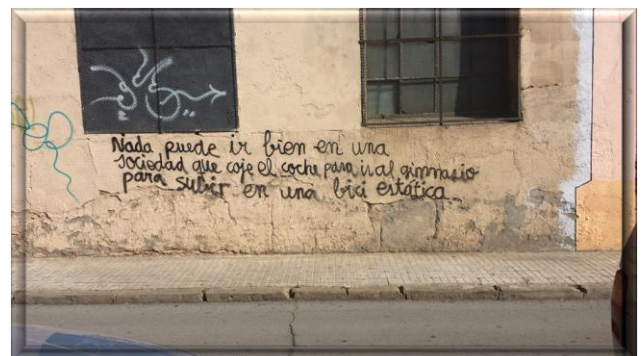
- No es tracta (només) de consumir energia barata (però d'alta qualitat mediambiental, pròpia i segura) sinó de consumir la mínima energia.
- **Raons:** Competitives, de creixement i sostenibilitat, d'imatge, de responsabilitat social i mediambiental ....
- **On:** En els processos de producció, en la logística, i durant tot el cicle de vida del producte.
- **Horitzó:** Cap a una economia circular!
- Les empreses catalanes **miren principalment el cost**. S'identifiquen les fonts de despesa i apliquen tecnologies per **pal·liar la situació**.
- No obstant això **prioritzen una baixa inversió inicial** front al cost al llarg del cicle de vida.
- **Paradoxa:** altres sectors "no industrial" avui donen més importància a l'eficiència: construcció, transport... **El factor legislació** també és un factor determinant.
- L'eficiència energètica dels equips industrials **comença a ser important per a l'exportació i alguns sectors**.
- **L'eficiència energètica** dels productes serà una **demanda creixent**.
- La **Eco-innovació és una tendència de futur** però encara no és una realitat. Què hem de fer?

L'INCÍS D'EN XAVIER DUARRI, DEL LEITAT:

Cal adoptar una nova filosofia empresarial amb visió a llarg termini i fer un ús òptim dels recursos destinats a recerca, ja que el 90% d'empreses del nostre país són pimes amb poca capacitat d'inversió. Una solució és **optar per l'externalització de la R+D mitjançant la col·laboració entre empreses i centres tecnològics**. Aquesta sinergia es pot articular a través de la participació amb projectes de recerca (a destacar programes *Horizon 2020* en el marc europeu, organismes com el CDTI en el marc nacional i ACCIÓ en el marc autonòmic) que són unes eines útils per obtenir ajuts per a desenvolupar innovacions.

La innovació en les tecnologies de producció, permet desenvolupar solucions d'alt valor afegit que responen a les necessitats de les empreses i als canvis constants dels mercats.

LA IMATGE D'EN MIQUEL GIRONÈS, ASSESSOR DE LA CECOT:

Enginyers Industrials de Catalunya, Associació i Col·legi, Grup de Treball d'Eficiència Energètica – Cristina Soler, 25 Abril de 2014